

Osada Bystré - Janovice

Vážení přátelé – Bystrané.

Přijměte prosím ko nejsrdečnější přivítání na již 8. setkání občanů obcí nesoucích ve svém názvu Bystré. Vítáme Vás v malebném prostředí Beskyd, v naší obci Janovice a její místní části Bystré. Přejeme Vám dobrou náladu po celou dobu setkání, mnoho úspěchů v Beskydském desetiboji, ať Vám chutná jídlo, pití a k tomu nechť nám sluníčko svítí.

Ladislav Gurecký – místostarosta obce.

Obec Janovice se nachází v podhůří Moravskoslezských Beskyd, 6 km jihovýchodně od okresního města Frýdek – Místek a 5 km severovýchodně od Frýdlantu nad Ostravicí. Celou jižní část obce tvoří naše osada Bystré, která sousedí s obcemi Lubno, Krásná a Pržno. Osada se skládá ze 3 částí: Bystré – kolonie, Bystré střed a Bystré – Říčka. Dopravit se k nám můžete od Frýdku, přes Pržno nebo od Frýdlantu. Od východu přes Raškovice a Krásnou. Tato silnice, postavena ve třicátých letech 20. stol., nese název "Beskydský simering". Název obce Janovice mohl vzniknout od větší četnosti jména Jan, "Janů více než ostatních obyvatel", nebo po osobě moravského velmože. Jméno Jan hrálo rozhodující roli při pojmenování území. Bystré získalo svůj název po horské bystřině, která se stala jižní hranicí mezi obcemi Krásná, Lubno a Pržno. V době dešťů se potok stává dravou říčkou.

Jak se v 17. – 19. stol. mění majitelé Frýdeckého panství, dochází k pořízování nových urbařů (soudců jmen osadníků, pracovní zařazení). Když dochází k zvyšování daní a pracovních povinností, narůstá nespokojenost chalupníků, poddaných až nespokojenost vyústila v květnu 1766 k selskému povstání. Prvním průkopníkem těchto povstání se stal Ondráš Fuciman, prvorozený syn janovického fojta, který se narodil 13. listopadu 1680. Školu navštěvoval pravděpodobně v Příboře a snad málo let navštěvoval gymnázium v piaristickém klášteře tamtéž. Školu zřejmě nedokončil, mohl být i vyloučen a snad odchází do povstalecké armády Rakotziho v Uhrách. Asi od roku 1709 vytvořil zbojnickou partu. Přepadají kupce, statky, zámky i fary. Obdarovává chudý lid, což se dochovalo v mnohých baladách a pověstech.

V roce 1715 – 31. března ve Sviadnovské hospodě byl svým kamarádem, zbojníkem Jurášem, zabit. Tak skončil svůj krátký život nejznámější občan Janovic – Ondráš.

Školství

První škola v Janovicích byla postavena v r. 1844. Před tím děti chodily do vzdálené Skalice nebo do Dobré, kde byl také farní úřad. V roce 1902 byla škola rozšířena na dvoutřídní a v r. 1931 až na šestitřídní. Nová moderní budova školy byla postavena a otevřena v r. 1955, ta slouží dodnes.

Děti z Bystrého docházely do škol v Krásné a v Lubně. V letech 1907-1923 se vyučovalo v pronajatých chalupách místních občanů. V r. 1924 byla (otevřena) postavena zděná školní budova o dvou učebnách, s bytem pro správce školy. Od r. 2003 je školní budova uzavřena pro malý počet dětí. Před školou je umístěn památník občanům padlým za 1. a 2. světové války. Mezi jmény jsou Pavel Tofel a Josef Bierský. Pavel byl zastřelen nad Biskajským zálivem a Josef padl rukou zrádce jako partyzán anglické paradesantní jednotky WOLFRAM v Beskydech na hoře Smrk. Činnost partyzánských skupin, tedy i Wolframu, je velmi dobře popsána v knize "Akce tetřev".

Významným počinem pro občany Janovic a okolních obcí bylo postavení kostela. Základní kámen ke stavbě chrámu sv. Josefa byl položen 1. 5. 1887 a 20. června 1891 byl kostel vysvěcen a předán občanům. Největší zásluhu o celou stavbu, zajišťování finančních prostředků, měl páter Josef Loriš z Frýdku.

Osada Bystré

Samotná osada byla v minulosti spojena se svým okolím velmi špatnými polními a lesními cestami. Pevná kamenná silnice z Pržna byla vybudována okolo r. 1928. V roce 1908 vybudoval občan p. Tofel pohostinství, což mělo velký význam pro rozvoj kultury (ochotnického divadla). V r. 1919 byla založena Dělnická tělovýchovná jednota (DTJ-1919-1947) V 1948 vzniká Tělocvičná jednota Sokol – pokračovatelka tělovýchovné a ochotnické činnosti na Bystrém. Muži i ženy vystupovali na všech spartakiádách v Praze. V roce 1961 byl založen hudební taneční soubor EDEN, který 20 let účinkoval v celém pobeškydí. V r. 1981 započaly na zakoupeném pozemku v Ohradě výkopové práce sokolské klubovny. A v r. 1983 byla stavba "Bystránky" dokončena. Klubovna slouží k oslavám životních jubilejí, schůzovní činnosti, společenským akcím i cvičení mládeže. Z těch, kteří klubovnu stavěli, zůstala jen hrstka. Mladí členové se o Bystránku vzorně starají a stále vylepšují, což jim sluší ke cti. Nutno dodat, že veškeré práce prováděli sokoláci svépomocí. Z kulturně-společenských akcí mívaly velký ohlas "Šibřinky" a Pochování basy – žel už se nekonají. Vytvořila se nová tradice – smažení placků (bramboráků), která se koná vždy první pátek v měsíci srpnu. To vždy smažíme okolo 800ks.

Hasiči

Sbor dobrovolných hasičů Bystré byl založen 5. 2. 1956 v součinnosti Národního výboru a hasičů z Janovic. Veškeré technické vybavení a dopravní vozidlo bylo uskladněno v hospodářských prostorách zdejšího obchodu. Od té doby hasiči vykonali mnoho práce. Svěpomocí museli postavit požární zbrojnici, kterou stavěli ve třech etapách – garáž a sklad PHM, pak sušicí věž a nakonec přistavěli klubovnu. V současné době se v suterénu nachází malý obchod se smíšeným zbožím. Od počátku své činnosti se organizace věnuje výchově mládeže, která v dnešní době stojí v čele sboru. Soutěžící družstvo dospělých obsazuje přední místa v okresních soutěžích, případně v soutěži o Beskydský pohár. Od r. 1979 jsou pořadatelé hasičské soutěže s názvem "Memoriál Ladislava Gureckého a Karla Hovjäckého", kteří byli významnými činovníky sboru.

Do bohaté společenské činnosti se začleňují také občané Dolní Krásné a Lubna, kteří s občany Bystrého vytvářejí pomyslnou samostatnou větší osadu.

V poválečném období často Bystré navštěvovala řada významných herců a operních zpěváků. Ti o prázdninách docházeli k profesorovi Vaškovi, učiteli zpěvu, aby se připravili na další hereckou sezónu. Patřili k nim: Ivo Židek, Přemysl Kočí, Táňa Hodanová nebo král Šumavy Miroslav Holub a řada dalších...

Program setkání

6. červenec

Příjezd návštěvníků 14⁰⁰ - 16⁰⁰

Uvítání – pohoštění

Odjezd do Janovic – prohlídka školy, kostela, obecního úřadu a restaurace Ondráš

Ubytování

- Autokemp Lubno

- Penzion Nová Ves – Budoucnost

7. červenec

9:00 Odjezd autobusem na Lysou horu

14:00 příjezd z Lysé hory

13:00 - 15:00 oběd, restaurace u Toflů

16:00 - 16:10 Mažoretky

16:10 - 16:25 Oficiální přivítání starostou Janovic

16:30 - 16:40 Dětský požární útok

16:40 - 18:00 Sportovní hry

18:00 - 18:30 Lašský král

18:30 - 19:00 Vystoupení Bystré Dobruška (děti)

19:00 - 20:00 Vystoupení Bystré ze Slovenska

20:00 - 20:40 Vědomostní soutěž

23:00 Ohňostro

8. červenec

9⁰⁰ – Sraz u Bystránky

Předání cestovních balíčků

Rozloučení

10⁰⁰ – bohoslužba v Janovicích

Setkání obcí Bystré

1998 – Bystré, okres Svitavy

2000 – Bystré, okres Vranov nad Toplou

2002 – Bystré, okres Rychnov nad Kněžnou

2004 – Bystré u Stárkova, okres Náchod

2006 – Bystré, okres Svitavy

2008 – Bystré, okres Vranov nad Toplou

2010 – Bystré, okres Rychnov nad Kněžnou

2012 – Bystré, okres Frýdek – Místek

Po celou dobu setkání mají účastníci stravu, ubytování, pivo a pohoštění zdarma.

Děkujeme všem sponzorům a obecnímu úřadu v Janovicích za finanční pomoc při organizaci tohoto setkání.

Janovice - Bystré

Bystré - detail

Mapa Janovice - Bystré

Janovice - detail

- A – Restaurace u Toflů
- B – Hasičská zbrojnice
- C – Hřiště Ohrada
- D – Základní škola v Janovicích
- E – Kostel
- F – Obecní úřad
- G – Restaurace Ondráš

Děkujeme všem sponzorům za finanční podporu tohoto setkání.

Zdraví Bystřané!